

да бжде въ първата категория — господарь. Християнското учение, обаче, поставя диаметрално противоположното на тоя принципъ; то поставя именно принципа, че, който иска да бжде господарь, трѣба да бжде слуга; то казва, че Синъ Божи не дойде да Му послужатъ, а да послужи. Ние сме заставени по закона на необходимостта да бждемъ слуги. Нѣкой казва: „Азъ съмъ господарь“; не, той се лъже, ако мисли, че е свободенъ, че на никого не слугува; той служи най-малко на стомаха си, който го заставя да върши работа, която не му е винаги приятна — да му сготви хубаво, да яде и да сдѣвква храната много добрѣ, защото, ако не му слугува така, стомахътъ ще повърне назадъ храната и ще го накаже; ще му каже: „Ти трѣбва да ми служишъ добрѣ, иначе — ще те уволня“. Нѣкои мислятъ, че само господарьтъ уволнява слугитѣ си, но и стомахътъ уволнява господаря си. Я попитайте лѣкаря какво прави стомахътъ, когато не му слугуватъ добрѣ; да видите какъ той уволнява господаря си! Служенето е едно качество. Колко нещастия произтичатъ въ свѣта отъ това, че не знаемъ какъ да служимъ! Когато майката се научи да отгледва своитѣ дѣца, когато учительтъ се научи да прѣподава на своитѣ ученици, когато властта се научи какъ да слугува на населението, да удовлетвори неговитѣ нужди, да създаде закони, необходими за неговото развитие, свѣтътъ ще има по-друга физиономия, отколкото сега. Съврѣменната цивилизация е поставена днесъ на голѣма изпитня: милиони хора се викатъ да слугуватъ въ армиитѣ — нѣкои носятъ четки, други турятъ барутъ въ топоветѣ, огнестрѣлни гранати, други държатъ малки нишки и, като ги